

Flora- en faunatoets

Basisschool De Tweeklank Hazerswoude-Rijndijk

Watersnip-rapport 10A033

Colofon

Titel	Flora- en faunatoets
Subtitel	Basisschool De Tweeklank Hazerswoude-Rijndijk
Status rapport	Eindrapport
Projectnummer	10A033
Datum uitgave	Juni 2010
Samenstellers	Brigit van Vliet, adviseur Watersnip Advies John van Gemeren, adviseur Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	Gemeente Rijnwoude Postbus 115 2394 ZG Hazerswoude-Rijndijk
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. A.A.R. Weijs

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	7
2	TOETSINGSKADER	9
2.1	LANDELIJK NATUURBELEID EN WETGEVING.....	9
2.1.1	<i>Flora- en Faunawet</i>	<i>9</i>
2.1.2	<i>Natuurbeschermingswet 1998</i>	<i>10</i>
2.1.3	<i>Nota Ruimte (2006)</i>	<i>10</i>
2.2	PROVINCIAAL BELEID	11
2.2.1	<i>Streekplan Zuid-Holland Oost (2003) en Nota regels voor Ruimte (2004).....</i>	<i>11</i>
3	LOCATIEBESCHRIJVING	13
3.1	HUIDIGE SITUATIE	13
3.2	BOUWPLANNEN.....	13
4	ECOLOGISCH ONDERZOEK	15
4.1	METHODE	15
4.2	INVENTARISATIEGEGEVENS FLORA	15
4.3	INVENTARISATIEGEGEVENS FAUNA	15
4.3.1	<i>Vogels</i>	<i>15</i>
4.3.2	<i>Amfibieën.....</i>	<i>15</i>
4.3.3	<i>Zoogdieren.....</i>	<i>16</i>
4.3.4	<i>Overige soorten</i>	<i>16</i>
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	17
5.1	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	17
5.2	ALGEMENE ZORGPLICHT.....	17
6	BRONNEN.....	19

1 Inleiding

De gemeente Rijnwoude is voornemens nieuwbouw te realiseren van basisschool De Tweeklank aan de Da Costasingel te Hazerswoude-Rijndijk. Hierbij zal het bestaande gebouw van de basisschool afgebroken worden.

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (FF-wet) in werking getreden. De FF-wet regelt de bescherming van planten en dieren in Nederland. Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden. Als dit wel dreigt te gebeuren tijdens het uitvoeren van bouwwerkzaamheden en dit door aanpassing van de plannen niet te voorkomen is, moet een ontheffingsaanvraag ingediend worden. Een onderzoek naar de aanwezige flora en fauna is daarom altijd noodzakelijk voor het uitvoeren van ruimtelijke inrichtings- of ontwikkelingsmaatregelen.

In mei en juni 2010 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde plant- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld op geschiktheid voor beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de aanwezige flora en fauna in het plangebied. Daarnaast wordt aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de beschermde soorten. Met het oog op de zorgplicht worden waar mogelijk maatregelen beschreven gericht op het voorkomen van schade.

2 Toetsingskader

De initiatiefnemer van de voorgenomen nieuwbouwplannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat er nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Flora- en Faunawet en Provinciaal compensatiebeleid);
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing Natuurbeschermingswet 1998);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken van Ecologische Hoofdstructuurgebieden aangetast worden (toepassen afwegingskader Structuurschema Groene Ruimte).

2.1 Landelijk natuurbeleid en wetgeving

2.1.1 Flora- en Faunawet

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (FF-wet) van kracht geworden. De FF-wet regelt de bescherming van planten en dieren in Nederland. Het uitgangspunt van de wet is dat beschermde planten- en diersoorten geen schade mogen ondervinden. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de plant- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. De soorten zijn onderverdeeld in drie categorieën: algemeen beschermde soorten (FF-wet tabel 1), streng beschermde soorten (FF-wet tabel 3) en overige soorten (FF-wet tabel 2).

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, geldt voor de algemeen beschermde soorten uit tabel 1 een vrijstelling. Ook voor de soorten uit tabel 2 kan een vrijstelling gelden, onder voorwaarde dat er gehandeld wordt volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. Wanneer het opstellen van een gedragscode niet mogelijk is of niet voldoende blijkt te zijn, moet voor de beschermde soorten uit tabel 2 een ontheffing worden aangevraagd bij het ministerie van LNV. Wanneer schade ontstaat aan de streng beschermde soorten uit tabel 3 moet altijd een ontheffing worden aangevraagd.

Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengt. Daarnaast geldt ten aanzien van soorten uit tabel 3 die eveneens opgenomen zijn in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, dat een ontheffing alleen verleend wordt wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Het is ook mogelijk om in het planconcept ecologische maatregelen te integreren die de duurzame staat van instandhouding van de (streng) beschermde soorten waarborgen. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade. In dat geval is een ontheffingsaanvraag niet

nodig. Het is dan wel noodzakelijk dat het nieuwe leefgebied functioneel is, voordat het bestaande biotoop schade ondervindt. Het is mogelijk om de visie van Dienst Landelijk Gebied (DLG) op de ecologische balans in het plan te toetsen door een formele ontheffingsaanvraag. Deze kan leiden tot een zgn. 'positieve afwijzing'. Dat wil zeggen: Er is geen schade (meer) door het totaalplan en een ontheffing is dus niet nodig. Deze extra toetsing aan de natuurwetgeving leidt tot juridische zekerheid en geeft adequaat antwoord aan eventuele indieners van zienswijzen.

Overigens geldt voor alle planten- en diersoorten de algemene zorgplicht uit artikel 2 van de FF-wet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora of fauna, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

2.1.2 Natuurbeschermingswet 1998

De bescherming van Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden is geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet). Tevens regelt de NB-wet de bescherming van beschermde Natuurmonumenten.

Het Natura 2000 gebied De Wilck ligt op ongeveer 2,2 kilometer afstand van het plangebied, aan de zuidkant van de N11. Er wordt door de nieuwbouw geen schade veroorzaakt aan het Natura 2000 gebied, door de grote afstand tussen beide gebieden.

2.1.3 Nota Ruimte (2006)

Het beleid met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, is voortgezet in de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de Ministeries van VROM, LNV, VenW en EZ (2006). Voor EHS-gebieden geldt de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden. Binnen deze gebieden zijn nieuwe plannen die de wezenlijke kenmerken van het gebied significant aantasten niet toegestaan, tenzij er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd. Dit compensatiebeginsel is geïntroduceerd in het Structuurschema Groene Ruimte (SGR). Provincies werken dit compensatiebeginsel uit in hun streekplan. Provinciale ecologische verbindingzones zijn beschreven in het rapport 'Ecologische verbindingzones in Zuid-Holland (1998)'.

In de omgeving van het plangebied liggen twee ecologische verbindingzones. De verbinding Rijnstreek Noord – Rijnstreek Zuid is een zone van moeraselementen, die geschikt is voor kritische diersoorten. Belangrijke soorten voor deze verbinding is Waterspitsmuis, Hermelijn, Dwergmuis, Rugstreeppad, Kleine vuurvlied en Bruine glazermaker. De zone Boskoop/Reeuwijk – Noord Aa is een aaneengesloten moerasverbinding, die ook geschikt is voor kritische diersoorten. Belangrijke soorten voor deze verbinding zijn Dwergmuis, Hermelijn, Ringslang, Kleine vuurvlied en Bruine glazenmaker.

Gezien de afstand tussen de ecologische verbindingzones en het plangebied zullen de geplande werkzaamheden geen schade veroorzaken aan de verbindingzones.

2.2 Provinciaal beleid

2.2.1 *Streekplan Zuid-Holland Oost (2003) en Nota regels voor Ruimte (2004)*

De Nota Regels voor Ruimte is een herziening van de Nota Planbeoordeling uit 2002. Samen met het streekplan vormt dit het beoordelingskader van Gedeputeerde Staten voor gemeentelijke ruimtelijke plannen.

In de Nota Regels voor Ruimte is het provinciale compensatiebeginsel, voortvloeiende uit de SGR en Nota Ruimte en vertaald naar het provinciale streekplan, verankerd. Naast de gebieden die vallen binnen de in het streekplan aangeduide 'groene contouren', geldt de compensatieverplichting ook voor biotopen (leefgebieden en groeiplaatsen) van soorten die voorkomen op de Rode Lijsten opgesteld door het Ministerie van LNV. De compensatieverplichting ligt bij de initiatiefnemer van de activiteiten.

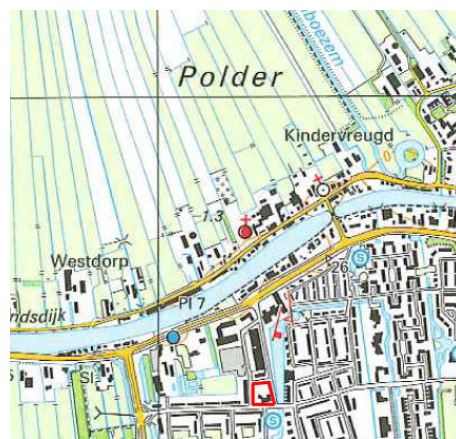
Het plangebied valt binnen de rode bebouwingscontour, en wordt aangeduid als stads- en dorpsgebied.

3 Locatiebeschrijving

3.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in het kilometerhok met de Amersfoortse coördinaten: 100,460.

Het plangebied ligt op de hoek van de Da Costasingel en de Potgieterlaan in Hazerswoude-Rijndijk. Momenteel staat op het perceel het schoolgebouw van basisschool De Tweeklank. Deze school bestaat uit twee gebouwen, een bakstenen hoofdgebouw en een laag bijgebouw, dat dienst doet als noodgebouw. Op het zeer goed verzorgde schoolplein staan enkele grote bomen. Rond het schoolplein en het gebouw staat ook veel aangeplante beplanting in de vorm van bomen, struiken en hagen.

461

100

Figuur 1: Plangebied

3.2 Bouwplannen

De gemeente Rijnwoude is voornemens om nieuwbouw te realiseren voor basisschool De Tweeklank. Daarnaast zal in het gebouw een buitenschoolse opvang gehuisvest worden.

4 Ecologisch onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het ecologisch onderzoek in het veld, is er gekeken naar bestaande gegevens via het Natuurloket. Het Natuurloket geeft aan of in de betreffende kilometerhokken tijdens eerdere inventarisaties beschermde plant- en diersoorten aangetroffen zijn. Deze gegevens dienen als globale indicatie bij het uitvoeren van de veldinventarisatie.

Naast het raadplegen van het Natuurloket zijn diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) geraadpleegd, om te bepalen welke (streng) beschermde soorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. Daarnaast is ook gebruik gemaakt van gegevens die in voorgaande jaren door medewerkers van Watersnip Advies in de gemeente Bodegraven en de omgeving van het plangebied zijn verzameld.

Op dinsdag 1 juni 2010 heeft een gekwalificeerd medewerker van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan binnen het plangebied.

De vleermuisinventarisatie heeft plaatsgevonden met een Batdetector, de Petterson D200 op maandag 17 mei 2010 van 22.15 – 23.00 uur (ongeveer 5°C, zachte noordenwind en helder).

4.2 Inventarisatiegegevens flora

De bomen en struiken die rond het plangebied staan en op het schoolplein zijn voor een groot deel aangeplant. Rond het gebouw staan, onder andere Haagbeuk, Noorse esdoorn, Vlierstruik, Klimop, Vlier, Appelboom en Ganzerik. Op het schoolplein staan enkele platanen en een Wilg, verder staat hier Kornoelje, Hibiscus en Spierstruik. Her en der staan enkele kruidachtige gewassen, zoals Winde, Kleefkruid, Fluitenkruid en Vergeet-mij-niet.

Er zijn in het plangebied geen beschermde plantensoorten waargenomen en gekeken naar het huidige biotoop zijn deze ook niet te verwachten.

4.3 Inventarisatiegegevens fauna

4.3.1 Vogels

Binnen het plangebied zijn verschillende vogelsoorten waargenomen, waaronder Houtduif, Kauw, Merel en Koolmees. Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. Er zijn tijdens de inventarisatie geen broedende vogels waargenomen. De bomen rond het plangebied zijn echter wel geschikt als broedgelegenheid voor vogels.

Van een aantal vogelsoorten, waaronder Gierzwaluw en enkele uilensoorten zijn de nesten jaarrond beschermd. In het plangebied zijn geen vogelsoorten waargenomen waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn.

4.3.2 Amfibieën

Uit de bureaustudie blijkt dat de Rugstreeppad (FF-wet tabel 3, Habitatrichtlijn bijlage IV en Rode lijst status 'gevoelig') voorkomt in de omgeving van het plangebied. Tijdens de

inventarisatie is de Rugstreeppad niet aangetroffen en de verwachting is dat deze soort ook niet voorkomt binnen het plangebied. Het biotoop is niet geschikt voor deze soort.

Andere beschermde soorten of soorten van de rode lijst zijn niet aangetroffen tijdens de inventarisatie en worden ook niet verwacht binnen het plangebied.

4.3.3 Zoogdieren

Tijdens de vleermuisinventarisatie is een enkele keer signaal opgevangen van de Gewone dwergvleermuis. Op het schoolplein is één á twee keer een signaal gehoord van deze vleermuissoort. De Gewone dwergvleermuis is het meest waargenomen aan de oostzijde van het schoolgebouw, langs de oevers en over het water langs de Da Costasingel. Deze oevers en het water zijn belangrijke vliegroutes voor de Gewone dwergvleermuis. Het schoolplein is niet belangrijk voor de vleermuizen. In het gebouw van De Tweeklank zijn geen rust- en verblijfplaatsen aangetroffen van vleermuizen.

Verder zijn er in het plangebied geen beschermde zoogdieren of soorten van de Rode lijst waargenomen tijdens de inventarisatie en deze worden ook niet verwacht.

4.3.4 Overige soorten

Er zijn in het plangebied geen beschermde insecten, vlinders of overige ongewervelden aangetroffen tijdens de veldinventarisatie.

Tevens zijn er voor de beschermde soorten geen geschikte biotopen aangetroffen binnen het plangebied. Er worden hier geen beschermde insecten, vlinders of overige ongewervelden soorten verwacht.

Figuur 2: Hoofdgebouw basisschool De Tweeklank

Figuur 3: Bijgebouw basisschool De Tweeklank

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de (streng) beschermde soorten.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

- Het plangebied heeft geen directe relatie met beschermde gebieden (Natura 2000, beschermde natuurmonumenten, (P)EHS gebieden of ecologisch verbindingzones). De geplande werkzaamheden hebben geen effect op de beschermde gebieden.
- Er zijn tijdens de inventarisatie geen Rode lijstsoorten aangetroffen en deze worden ook niet verwacht binnen het plangebied. Compensatie in het kader van het Provinciaal compensatiebeginsel is daarom niet nodig.
- Indien vegetatie verwijderd wordt, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de FF-wet wordt voorkomen. Daarbij is het van belang dat de FF-wet geen standaard periode hanteert voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Vogelnesten die jaarrond beschermd worden door de FF-wet, zijn niet aangetroffen of te verwachten in het plangebied. *Vóór aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.*
- De werkzaamheden zullen geen schade veroorzaken aan de gunstige staat van instandhouding van de Gewone dwergvleermuis.

5.2 Algemene zorgplicht

Voor alle planten- en diersoorten geldt de zorgplicht die is opgenomen in artikel 2 van de Flora- en faunawet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen voor flora en/of fauna kan hebben, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken.

In het kader van de zorgplicht wordt geadviseerd om zoveel mogelijk van de aanwezige bomen en struiken te behouden als nestgelegenheid voor vogels.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. ANWB, *Topografische Atlas Zuid-Holland 1:25.000*, 2004.
2. Dienst landelijk gebied, *Handreiking Flora- en faunawet* oktober 2006
3. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
4. Gegevensautoriteit Natuur, Netwerk Groene Bureaus, *Het protocol voor vleermuisinventarisaties*, Zoogdiervereniging VZZ. 2 april 2009
5. Provincie Zuid-Holland, *Ecologische verbindingzones in Zuid-Holland, Aanwijzingen voor inrichting en beheer*, 1998.
6. Provinciale Staten van Zuid-Holland, *Streekplan Zuid-Holland Oost*, 2003

Geraadpleegde internetsites:

7. www.minlnv.nl
8. www.ravon.nl
9. www.vleermuis.net
10. waarneming.nl
11. www.natuurloket.nl

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

's-Gravenbroekseweg 154
2811 GK Reeuwijk
+ 31 (0)182-395460
www.watersnip.info
advies@watersnip.info

